

Fictief landschap

Het verschil tussen wildernis en civilisatie is een dunne lijn, zo dik als een waterleiding. Zonder water bestaat het Amerikaanse landschap zoals wij het kennen, helemaal niet. De Nederlandse fotograaf Marie-José Jongerius legde deze kunstmatige gebieden vast.

'Edges of the Experiment' | Taft (CA), 2000. De waterrekening van het golfcircuit rechts loopt jaarlijks in de tonnen.

De Verenigde Staten gebruiken iedere dag zo'n 1,27 miljard liter water. De grootste slurper is Californië, dat in zijn reentje al goed is voor 10 procent van de landelijke zoetwaterconsumptie. Daarvan wordt meer dan de helft uitgestort over uitgestrekte boomgaarden en groentebedden. Ook de steden zijn dorstig. In Las Vegas, gebouwd in de woestijn van Nevada, gebruikt de gemiddelde inwoner 930 liter drinkwater. Per dag. De waterlijn van Lake Mead, het grootste kunstmatige meer van Amerika, dat Las Vegas van drinkwater voorziet, is in de afgelopen drie decennia veertig meter gezakt.

Met die wetenschap kijk je toch anders naar de foto's die de Nederlandse fotograaf Marie-José Jongerius maakte in het zuidwesten van Amerika. Er staan geen mensen op de foto's die *FD Persoonlijk* heeft uitgekozen, maar zonder de mens was dit landschap er niet geweest.

Ziet u die palmen? Die groeien hier niet van nature. Palmen hebben veel water nodig. De grond is hier te droog. Hetzelfde geldt voor de mannhoge saguaro-cactussen: ook geïmporteerd.

Jongerius woonde vierenhalf jaar in Los Angeles. Ze koos als haar werkterrein het gebied dat iedere toerist aandoet op zijn tour langs de hoogtepunten van het westen: de Grand Canyon, Death Valley, de Mojavewoestijn, de Hoover Dam en Las Vegas. →

Joshua Tree
#1 (CAF, 2002).
De inheemse
boom dankt
zijn naam aan
de mormonen,
die vonden dat
hij lijkt op de
profeet die met
zijn armen naar
de hemel reikt.

Het is een landschap dat we allemaal kennen van films en foto's: de gekleurde rotsen, de ravijnen en bergwanden, de strakke stroep asfalt naar de horizon, het 'trailer park' waar arme blanken wonen, het bijna verlaten pompstation in de hitte. Het zuidwesten van de Verenigde Staten is ons vertrouwd, zelfs al zijn we er nog nooit geweest.

Jongerius ging niet op zoek naar de bevestiging van het cliché. Ze fotografeerde juist de plekken waar het pact tussen mens en natuur zichtbaar wordt. Daar waar het appelgroene golfterrein ophoudt aan de rand van de woestijn. Waar de 'Joshua tree', een inheemse yucca uit de Mojave-woestijn, opgebokt is in een armzalige achtertuin. En zo bewijst de fotograaf dat het mythische landschap een constructie is. Een lichtspegeling zo u wilt.

Boek en expo

Edges of the Experiment - The Making of the American Landscape, Marie-José Jongerius en Hans Gremmen, formaat 17 x 24 cm, 340 pagina's, € 50.

The Magic Tree, 1/m 27 lebr. The Ravestijn Gallery, Amsterdam theravestijngallery.com

'Twentynine Palms (CA)', 2002. Twentynine Palms is een stadje in de Mojave-woestijn.

'Joshua Tree #2 (CA)', 2002. Joshua Tree is ook de naam van een nationaal park en een plaats in Californië.

